

mr. drs. A.P.M. Vissers RA
(persoonsgegevens weggelaten)

De Minister van Financiën
Sigrid Kaag

Excellentie, bij dezen reageer middels de internetconsultatie op het wetsontwerp Wet implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering

Vraag 1: reactie op alle onderdelen van het conceptwetsvoorstel en de toelichting

Ik betreur de overheidsbemoeienis en bureaucratisering voortvloeiende uit de CSRD Richtlijn ten zeerste. Ik zie niet in dat deze enig zinnig doel dient. Inhoudelijk ten aanzien van het wetsontwerp hierna zonder aanspraak op volledigheid enige kanttekeningen.

Het wetsontwerp is onvolledig en verzuimt te voorzien in kennelijke wetgevingshyaten en het herstellen van gebrekkige wetgeving met betrekking tot het accountantsberoep.

Richtlijn 2018/958/EU Stelt eisen aan voorwaarden voor het hanteren van beroepstitels en het reguleren van beroepen. ook voldoet de wetgeving momenteel op meerdere punten niet aan de gewijzigde Richtlijn 2006/43/EG Nu er een nieuwe regulering van het accountantsberoep wordt besloten in de vorm van een wijziging van de Wet op het accountantsberoep zou tegelijkertijd de Wet op het accountantsberoep moeten worden aangepast. Ik heb de Minister in mijn bijgevoegde handhavingsverzoeken reeds gewezen op meerdere conflicten tussen het Unierecht en de wetgeving en beroepsreglementering, inclusief de handreikingen van de NBA. Met name de volgende zaken zouden in wet moeten worden geregeld (niet uitputtend): Accountants in business, Interne accountants en overheidsaccountants, uitvindingen van de NBA aanduidende personen die het accountantsberoep niet uitoefenen zouden geen lid meer mogen zijn en geen beroepstitel mogen voeren. De wet dient het accountantsberoep te definiëren om te voldoen aan het minimale bepaaldheidsvereiste uit art. 134 lid 2 GW . De wet bepaalt de bevoegdheden van de besturen en wanneer de wet aan de Ledenvergadering van de NBA de bevoegdheid attribueert het accountantsberoep te reglementeren, is dient de wet dit beroep te definiëren. Alleen voor de wettelijke controles en controles op basis van een wettelijk voorschrift bestaat een objectieve rechtvaardiging voor het bestaan van een beroepstitel en beroepsreglementering in overeenstemming met het Unierecht. De verplichting tot vertrouwelijkheid en geheimhouding uit de Richtlijn 2006/43/Eg is niet naar behoren in de wet geregeld, subjectief treft hij slechts de externe accountant en de accountantsorganisatie terwijl hij objectief allen zou moeten treffen die kennis nemen van vertrouwelijke informatie in het kader van de wettelijke controle. Verder zou ook wettelijke bepaald moeten zijn dat de geheimhoudingsplicht voort bestaat wanneer een persoon niet langer externe accountant is. Een objectieve geheimhoudingsplicht zoals die voor informatie verkregen bij het toezicht op grond van de Wet toezicht accountantsorganisaties of medisch beroepsgeheim is een geschikte wettelijke regeling. Momenteel ligt een deel van de reglementering die raakt aan de wettelijke controle van de jaarrekening vast in verordeningen en nadere voorschriften die door de Ledenvergadering en het bestuur van de NBA worden besloten en niet onderworpen zijn aan expliciete voorafgaande goedkeuring door de Minister. Dit is in strijd met de

bepalingen uit art. 26 Richt en ook overigens ongewenst. Er is geen rechtvaardiging te vinden voor zelfregulering op het terrein van een geharmoniseerd beroep en wettelijke controle daar waar het Unierecht dit verbiedt. De eis uit de (geconsolideerde) Richtlijn 2006/43/EG art. 10 dat de praktijkopleiding ter verkrijging van het vakbekwaamheidsexamen als wettelijk auditor ten minste voor twee derde bij een accountantsorganisatie wordt gevolgd is ten onrecht niet in (art. 47) WAB opgenomen zodat in Nederland personen met de aantekening "certificeringsbevoegd" in het Register worden ingeschreven die niet aan alleszins redelijke eis uit de Richtlijn voldoen. Art. 25 Wta stelt dat de accountant voldoet aan de internationale controlestandaarden zoals vastgelegd door de Commissie en verwijst naar oorspronkelijke Richtlijn 2006/43/EG (PbEU L 157) (Wta art. 1 lid 1 sub m.) . De wet moet natuurlijk verwijzen naar de geconsolideerde gewijzigde Richtlijn 2006/43/EG. Aangezien art. 25 Wta geen doel treft zolang de Commissie geen controlestandaarden heeft vastgesteld moet het artikel worden aangepast. Strikt genomen gelden op dit moment geen controlestandaarden voor de wettelijke controle van de jaarrekening want art. 25 lid 2 beperkt zich tot standaarden met betrekking tot vakbekwaamheid, objectiviteit, professioneel-kritische instelling en integriteit en dus niet de controlestandaarden. In het voorstel van wet art. 5a Wta wordt gesteld dat het verboden is een duurzaamheidsonderzoek te verrichten. Dit moet gewijzigd worden in een "wettelijk duurzaamheidsonderzoek", en overal waar duurzaamheidsonderzoek staat dient "wettelijk" te worden toegevoegd. Alleen wettelijk duurzaamheidsonderzoek is te reguleren en in analogie aan de wettelijke controle is ook hier om redenen van duidelijkheid het begrip "wettelijke" te hanteren. Samenvattend moet bij deze wijziging van de wet op het accountantsberoep deze wet in overeenstemming worden gebracht met het Unierecht.

vraag 2: Optie duurzaamheids assurance door andere accountantsorganisatie

De gedachte dat een andere accountant dan de controlerend accountant de assurance voor de duurzaamheidsrapportage zou uitvoeren is illusoir. Dit zou betekenen dat deze andere accountant een cliënt acceptatieonderzoek zou moeten verrichten, dat de Raad van Bestuur Raad van Commissarissen en evt het audit committee met meerdere accountants zouden moeten vergaderen en dat de accountants onderling overleg zouden moeten voeren. De duurzaamheidsrapportage is voor de controlerend accountant gewoon een beperkt extra onderdeel van zijn opdracht voor een derde is het een volledig project. Niemand zit verder te wachten op twee verschillende verklaringen bij een bestuursverslag. Verder is het wenselijk het ingrijpen van de staat door derden tot een zo beperkt mogelijke kring te beperken daarom lijkt de behoefte aan nog een wettelijke pottenkijker in de aangelegenheden van private ondernemingen niet in een reële behoefte te voorzien. Vooralsnog zijn de 6 accountantsorganisaties met een OOB-vergunning de organisaties die in eerste instantie duurzaamheidsverslaggeving zullen controleren. Deze zijn vrijwel oppervlakte dekkend wereldwijd in netwerken verbonden en kunnen derhalve voor geconsolideerde gegevens de assurance verzorgen. Buiten de grote accountantsnetwerken zijn er geen aanbieders met een vergelijkbare geografische dekking en systemen. Deze zijn ook nog eens aan strenger toezicht door de AFM onderworpen dan de reguliere vergunninghouders, afhankelijk van de ervaringen uit deze controle kan een en ander heroverwogen worden. De praktische betekenis van een dergelijke regeling is derhalve vooralsnog niet gegeven, en daarom is er geen zinnig doel mee gediend een dergelijke regeling in het leven te roepen.

vraag 3: Optie duurzaamheidsassurance door anderen dan accountants

Uit mededingingsoverwegingen zou een dergelijke regeling niet onwenselijk zijn. Accountants zijn zeker niet de enigen die dergelijke kwantitatieve informatie kunnen beoordelen. Echter, voor accountantsorganisaties bestaat al een toezichtstelsel, nog een toezichtstelsel voor andere organisaties in het leven roepen is uit kostenoverwegingen ongewenst en gezien de invoeringsdatum praktisch onuitvoerbaar. Verder gelden de overwegingen weergegeven onder antwoord 2.